

ישיבת המתמידים "מאור שרגא"
בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
רמת ויז'ניץ חיפה

אייר תש"פ

פרשת "במדבר"

בס"ד

"המאור שבתורה"

"וידבר ד' אל משה במדבר סיני" (א' א'). מובא במדרש: שנו חכמים בג' דברים נתנה תורה באש, במים ובמדבר, ע"כ.

הבה נתבונן היטב כיצד נתנה ונמשלה התורה לאש, מים, ומדבר, ואלו דברים אפשר ללמוד מהם לצורך לימוד התורה וקיומה בבחי' "מכל מלמדי השכלתי" (תהלים קי"ט צ"ט).

באש – הנה תועלת רבה יש לנו מהאש, מאיר לנו בשעת החושך ורואים היכן ללכת ומה לעשות, כך ע"י שלומדים אנו את התורה הק' היא מאירה לנו את הדרך אשר נלך ואת המעשה אשר נעשה, כמו שנאמר (משלי ו' כ"ג) "כי נר מצוה ותורה אור".

האש מחיה אותנו ע"י שאנו מבשלים ואופים בו, כך התורה מחיה אותנו בעוה"ז ולעוה"ב כמו שנאמר "כי הם חיינו ואורך ימינו". ע"י האש משתמשים אנו בשעת הקור להתחמם בו ולחמם את ביתנו, כן ע"י לימוד התורה זוכים אנו לקיים את המצוות מתוך חמימות והתלהבות, ולנחת ואושר בביתנו.

כאשר רוצים אנו להדליק ולהבעיר אש, אזי ידוע 'אין אש דולק יחידי', ויעץ קטן מדליק את הגדול (תענית ז') כך בלימוד התורה אינה מתקיימת ביחידות אלא עם חבר, ותלמידי חכמים הקטנים מחדדים את הגדולים.

אולם אם האדם לא יידע כיצד להשתמש עם האש, אזי יכול לגרום לנזקים, שריפות, ואסונות ח"ו, לכן יש לו להשתמש בתבונה. כך כאשר לומדים תורה, יש להיזהר לא להתגאות, לא לחרחר ריב ומחלוקת, ולא להתנהג בדרך שאינה מתאימה לבן תורה. כי אפשר לגרום לנזקים אשר סופם מי ישורנו, כמו שאחז"ל (יומא ב') "זכה נעשית לו סם חיים לא זכה נעשית לו סם מיתה" ח"ו. לכן יש להתנהג בתבונה להיות עניו ושפל רוח, וזאת למדים מהמים.

המים - אמרו חז"ל (תענית ז') 'מה המים מניחים מקום גבוה והולכים למקום נמוך, אף ד"ת אין מתקיימים אלא במי שדעתו שפלה ומתנהג בענוה. וכן גם מהמים יש לנו תועלת רבה, הם מחיים אותנו ע"י שאנו משקים את השדות והעצים וגדל תבואה ופירות, שותים בשעה שצמאים, ומתרחצים בהם בעת הצורך. כך גם התורה חיים לעולם כמו שנאמר (משלי ד' כ"ב) "כי חיים הם למצאיהם", ו'אין אדם גדול מתבייש לומר לקטן השקני מים' (שהש"ר א'), כך בד"ת אין הגדול מתבייש לומר לקטן למדני פרק א', ומים יורדים טיפות ונעשים נחלים, כך ד"ת אדם לומד ב' הלכות היום וב' הלכות מחר עד שנעשה כנחל נובע.

אולם גם בהם – אם האדם לא יידע כיצד להשתמש עלול לגרום לנזק, לשיטפונות, ולהרס רב, ומי שלא יודע לשחות עלול לטבוע בהם ח"ו, לכן יש להשתמש בהם בתבונה. כך בד"ת אם אדם ירצה לזכות לתורה וירבה בענוה ושפלות רוח בצורה לא נכונה עד שיאמר: מה כוחי ללמוד כזאת תורה

גדולה, ומה אני ראוי ללמוד כזאת תורה קדושה וכו', יכול לבוא לידי יאוש ועצבות ח"ו. לכן יש לו להתנהג בתבונה, ולהתחזק במצבו וללמוד מהמדבר.

המדבר – השי"ת נתן את התורה דווקא במדבר, מקום שממה וריק, מקום הנחות מכל מקום אחר מיושב שבעולם, דווקא שם היה משכנו, ושם ישבו בני ישראל איש על דגלו באותות לבית אבותם. ללמדנו שכל אדם – אפילו הפחות שבישראל מסוגל לקלוט את אור התורה, להשיג קדושתה, ויפה היא התורה לכל אדם ובכל מקום.

אולם אדם המגיע למדבר מקום לא זרוע ואין איש, צריך בעצמו להתייגע על חלקת אדמה לעבדה, לזרעה, וכו' שאם לא כן עלול למות ברעב. כך צריך אדם להתחיל להתייגע ולעמול על קנין התורה ברצון ובשמחה, ויהא ליטהר מסייעין או מן השמים' (שבת ק"ד). ורבי עקיבא, ריש לקיש, ורבי אליעזר בן הורקנוס, יוכיחו שהיו בתחילתם במדרגה נמוכה, וע"י רצונם העז וביטחונם בהשי"ת, הגיעו והתעלו למקום גבוה בעולמה של תורה.

וזה רמזו לנו חז"ל במדרש - ללמדנו אשר בגי' דברים נתנה וזוכים לתורה, כאשר אדם מתבונן היטב באש, מים, ומדבר, אזי זוכה לכתרה של תורה.

(באר יחיאל)

*

לימוד התורה - ברצון ובשמחה

*

"ויחן שם ישראל" (שמות י"ט ב'). רש"י: כאיש אחד בלב אחד. "ויחן" הוא מלשון "חן" – האחדות האמיתית תיתכן רק כאשר כל יהודי נושא חן בעיני רעהו. (רבי יצחק מוורקי זצ"ל)

"התורה נקנית בארבעים ושמונה דברים... בפלפול התלמידים..." (אבות פ"ו)